



**Monumentnummer\*: 507383**

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56  
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument  
Inschrijving register\* 29 mei 1997  
Kadaster deel/nr 82856/109

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*				
Ruinerwold		De Wolden		Drenthe				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie	
Dijkhuizen	13			7961 AE	Ruinerwold			
Dijkhuizen	15			7961 AE	Ruinerwold			
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel			
Ruinerwold	F				2937			

**Omschrijving\*\***

**Inleiding**

Gebouwd als herenboerderij in 1892-1893 in een rijke eclectische stijl naar ontwerp van P. Janzen uit Meppel en in opdracht van Roelof Derks. In 1938 is het bedrijfsgebouwe weggebroken. De bescherming omvat het woonhuis met delen van het interieur en het voorliggende hekwerk.

**Omschrijving**

Achter een giet- en smeedijzeren hekwerk gelegen vrijstaand woonhuis met achterhuis. Het dwars voorgeplaatste woonhuis heeft een risaliserende opbouw met afgeschuinde hoeken en toren-achtig middenstuk. Het pand wordt gedekt door een zware mansardekap met lei in rijndekking; nokhoeken en hoekkepers bedekt met decoratieve zinklijsten; (vroeger met hekwerk op nokhoek en gootlijst); op zes dakvlakken een decoratieve zinken dakkajuit voorzien van rondvenster; schoorstenen met uitkragende bovenplaten en getordeerde schoorsteenpijp; brede geprofileerde daklijst. Risaliserende entree met hardstenen stoep, drempel en neuten. Op brede hardstenen plint geplaatste granieten zuilen (ionisch) die een hardstenen latei dragen waarop de rondboog rust. De wanden zijn voorzien van geglaazuurde tegels boven een hardstenen plint; dubbele paneeldeur met sierroosters voor maatglazen ramen, gesneden

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



wisseldorpel en een rondboog bovenlicht; plafond met stucwerk. Boven de entree een houten balkon op zware consoles; hekwerk met balusters; loggia vergelijkbaar met portaal; openslaande balkondeuren met daarboven een gesneden wisseldorpel en een rondboog bovenlicht. Bovenzijde middenstuk met brede daklijst met guirlandes tussen de bewerkte klossen; aan voorzijde een fronton; afgeplatte torenhelm met op een (oorspronkelijk drie) zijde een zinken dakkajuit. Aan weerskanten van de entree een rechtgesloten venster met hardstenen onderdorpel en granito lekdorpels, hardstenen omlijsting, casementen en latei. Boven de latei een granito latei waarin ronde ijzeren medaillons en hierboven een zinken segmentboog. De afgeschuinde en iets uitspringende hoeken hebben vergelijkbare vensters. Westgevel met uitspringend gevelvlak waarin een getoogd keldervenster alsmede een venster als in voorgevel. De oostgevel heeft een uitspringend gevelvlak en twee vensters als in voorgevel. Het achterhuis heeft een schilddak belegd met Lucas IJbrandspan. De gevelopbouw is vergelijkbaar maar uitgerust met smeedijzeren sierankers en soberder vensters. Aan oostzijde een paneel deur met snijwerk en sierroosters; bovenlicht. De deur is net als de T-vensters voorzien van een ontlastingsboog met aanzet- en sluitstenen; metselmozaiek in het boogveld. Sprong waarin voorheen de baanderdeur zat. De verhoogde hoekrisaliet staat een schildhoudende leeuw met initialen RD. De westgevel heeft een entree met bovenlicht en een openslaand venster; allen getoogd en voorzien van aanzet- en sluitsteen in hanekam. In de sprong zit een venster onder een ontlastingsboog waarin metselmozaiek.

INTERIEUR: Centrale gang met wit marmeren vloer, plinten, neuten en lambrisering. Twee deuren met neo-rennaisancistische omlijsting. Wanden met pleisterwerk en gipsornamenten (jacht, visvangst, landbouw en muziek) in hoogrelief. Plafond met stucwerk. Tochtdeur met omlijsting en aan bovenzijde een beeldhouwwerk (drie gipsen engeltjes en houtsnijwerk); daarboven een rondlicht met geornamenteerde omlijsting en geslepen glas waarin initialen RD (Roelof Derks) en AD (Aaltje Derks-Eisen). In de achtergang onder meer een steile trap voorzien van bewerkt hekwerk en leuning. Boven de deur naar het achterhuis (inmiddels badkamer) eveneens een rondvenster binnen omlijsting. In de linker kamer heerst een groene kleurstelling; van belang is het stucwerk, de deuromlijstingen, de zwart marmeren schouw met boezem en de schuifdeuren met scheef ingezette kastombouw. De rechter kamer heeft een deuromlijsting met guirlandes, stucwerken plafond in beige-groen, goud en opgebrachte beschildering. Zwart marmeren schouw met boezem waarin corintische pilasters en daarbinnen een geslepen spiegel binnen een omlijsting (goudverf). Vensterbanken met rondlopende zittingen; rolluiken. Grote paneelschuifdeuren met scheef ingezette kastwanden; bovenzijde met zwaar lijstwerk voorzien van onder meer guirlandes. Achterkamer met stucwerken plafond en twee deuren met omlijsting. Verdieping met lantaarn.

## Waardering

Woonhuisgedeelte van boerderij van cultuurhistorisch, architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang als uitdrukking van de bijzondere rijke ontwikkeling van Ruinerwold, de vormgeving, het materiaalgebruik, de samenhang tussen interieur en exterieur alsmede vanwege de ligging in het waardevolle dorpsgezicht. Gaaf woonhuis.

### Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

### Subcategorie

Boerderij (M)

### Functie

Boerderij(M1)

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument